

קביעת ייעודיו ותחומי פעילותו של משרד החברה ותיקון החלטת ממשלה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטת ממשלה מס' 28 מיום 15.1.2023 בנושא "הקמת משרד החברה, שינוי בחלוקת התפקידים בממשלה וצירוף שרה לממשלה", לקבוע כי ייעודיו ותחומי פעילותו של משרד החברה וסמכויותיה של שרת החברה, יהיו כדלקמן:

1. משרד החברה יפעל במטרה להציג לציבור הבינלאומי את מדינת ישראל ואת הנעשה בה באופן מהימן ולהתמודד עם מידע כוזב, וזאת מבלי לגרוע מסמכויותיהם של משרדי ממשלה אחרים; להביא לידיעת הציבור בישראל מידע עובדתי רלוונטי שנמצא לאחר בחינה מקצועית של משרד החברה כי הוא ראוי להסברה ממשלתית; ולקדם באמצעים הסברתיים את החוסן והלכידות של החברה הישראלית, ואת ערכיה כמדינה יהודית ודמוקרטית. פעולות החברה יתבצעו, ככל שהדבר נדרש ולפי העניין, בהתייעצות ובשיתוף עם הגורמים הממשלתיים הרלוונטיים. יובהר כי נושא המאבק באנטישמיות והובלת המערכה נגד תופעת הדה לגיטימציה והחרמות נגד ישראל הם בסמכות משרד התפוצות והמאבק באנטישמיות. פעולות החברה יתבצעו על פי כל דין לרבות חוראות התכ"מ בעניין פרסומים ממשלתיים.
2. שרת החברה תקים צוות בין משרדי שיסייע למשרד החברה בגיבוש ובקידום מדיניות המשרד בעולמות הניו מדיה, וזאת הן בשגרה והן בעתות חירום. בראש הצוות תעמוד מנכ"לית משרד החברה והוא יכלול נציגים מגופים שונים, לרבות משרד החוץ, ממערך החברה במשרד ראש הממשלה, מהמל"ל, ממשרד התפוצות והמאבק באנטישמיות, מהמשרד לעניינים אסטרטגיים, ממשרד הביטחון, מצה"ל, מהמשרד לביטחון לאומי ומהמשטרה. בהתאם לצורך ובכפוף לכל דין, יוזמנו להופיע בפני הצוות גם נציגים מארגוני הסברה וארגוני חברה אזרחית רלוונטיים.
3. לתקן את סעיף 3(א) בחלטת ממשלה מספר 1936 מיום 8.7.2007 בנושא "הקמת מערך החברה הלאומי" כך שחרכב פורום החברה הלאומי בתחום המדיני-בטחוני יכלול את נציג משרד החברה.
4. משרד החברה יפעל להקים תשתית מידע דיגיטלית אינטראקטיבית - לאומית בתחום החברה של מדינת ישראל וערכיה כמדינה יהודית ודמוקרטית. התשתית תוכל לשמש הן גורמי ממשלה והן את הציבור הרחב, ומטרתה תהיה לייצר, להנגיש ולהציג תכנים כתובים, ויזואליים ומחקריים בתחום החברה של מדינת ישראל, החברה הישראלית והעם היהודי. סעיף זה ימומן מתקציב הפעולות של המשרד לשנים 2023-2024.
5. משרד החברה יקים אגף לכידות חברתית שיגבש מדיניות ואסטרטגיה לחיזוק החוסן והלכידות של החברה בישראל; יפתח מנגנונים ותהליכי עבודה בתחום; יפעל,

לרבות בשיתוף עם משרדי ממשלה נוספים הנוגעים בדבר, לביצוע פרויקטים לקידום הלכידות החברתית בישראל ; ויקים תשתית ידע והסברה בנושא.

6. מבלי לגרוע מסמכותו של נציב שירות המדינה בהתאם לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959, המבנה הארגוני. העדכני של משרד ההסברה, והתאמתו למטרות משרד ההסברה ופעולותיו, יבחנו על ידי נציבות שירות המדינה בהיוועצות עם שרת ההסברה ואגף התקציבים במשרד האוצר, בשים לב למקצועיות הנדרשת מבעלי התפקידים ולהיכרות הנדרשת עם הנושאים שבתחומי אחריות המשרד.
7. התקציב הנדרש לצורך יישום החלטת זו יוקצה מתקציב משרד ההסברה.

דברי הסבר

ביום 15.1.2023 התקבלה החלטת ממשלה מספר 28 בנושא "הקמת משרד ההסברה, שינוי בחלוקת התפקידים בממשלה וצירוף שרה לממשלה". בהמשך להחלטה זו מוצע כעת לקבוע את ייעודיו ואת תחומי פעילותו של המשרד.

מוצע כי משרד ההסברה יפעל על פי כל דין במטרה להציג לציבור הבינלאומי את מדינת ישראל ואת הנעשה בה באופן מהימן ולהתמודד עם מידע כוזב; להביא לידיעת הציבור בישראל מידע עובדתי רלוונטי שנמצא לאחר בחינה מקצועית של משרד ההסברה כי הוא ראוי להסברה ממשלתית; ולקדם באמצעים הסברתיים את החוסן והלכידות של החברה הישראלית, ואת ערכיה כמדינה יהודית ודמוקרטית. בהקשר זה צוין כי פעולות ההסברה יתבצעו, ככל שהדבר נדרש ולפי העניין, בהתייעצות ובשיתוף עם הגורמים הממשלתיים הרלוונטיים.

משרד ההסברה רואה חשיבות גדולה בביצוע פעולות הסברה בפלטפורמות הניו מדיה. נוכח האמור, משרד ההסברה רואה צורך בעיצוב אסטרטגיית הסברה לאומית בר-קיימא של דיפלומטיה אזרחית וציבורית בעולמות הניו מדיה ובהקמת מערך דיגיטל אינטרטיבי רחב היקף, תוך שימת דגש על הרחבה והעמקה של הנרטיב הציוני-ישראלי וקידום מדינת ישראל. בהצעת ההחלטה מוצע כי שרת ההסברה תקים צוות בין משרדי לעיצוב וקידום המדיניות של משרד ההסברה בעולמות הניו מדיה, הן בשגרה והן בעתות חירום, וזאת בהשתתפות נציגים מגופים רלוונטיים שונים.

נוכח תפקידו של משרד ההסברה ומרכזיותו בפעילות ההסברה של ישראל, מוצע לתקן את סעיף 3(א) בחלטת ממשלה מספר 1936 מיום 8.7.2007 בנושא "הקמת מערך ההסברה הלאומי" כך שהרכב פורום ההסברה הלאומי בתחום המדיני-בטחוני יכלול נציג של משרד ההסברה.

עוד מוצע בהצעת ההחלטה כי משרד ההסברה יפעל להקים תשתית מידע דיגיטלית אינטראקטיבית לאומית בתחום ההסברה של מדינת ישראל וערכיה כמדינה יהודית ודמוקרטית. תשתית זו, שתופעל על ידי משרד ההסברה ותתבסס על תכנים שיאושרו על ידו, צפויה לכלול תכנים מגוונים בתחום ההסברה הנוגעים למדינת ישראל, החברה הישראלית והעם היהודי, אשר יוכלו לשמש הן גורמי ממשלה והן את הציבור הרחב. זאת, כיאה לרוח התקופה הדיגיטלית הכוללת במות מדינה חברתית אזרחית. יובהר, כי אין באמור כדי לגרוע מסמכותם של משרדי ממשלה אחרים שעוסקים בענייני העם היהודי ומורשתו.

במדינת ישראל פועלים ארגוני חברה אזרחית רבים ומגוונים למען הסברת ישראל בעולם. הם עושים זאת לעיתים על חשבונם הפרטי תוך התבססות על מערכי מתנדבים, ותורמים רבות לקידום ההבנה של המציאות בישראל ומורכבויותה, בזמני חירום ובשגרה. ארגונים אלה מהווים משאב הסברתי מהימן בעל ערך רב לישראל וללכידות החברה הישראלית שבתוכה. הפלטפורמה הדיגיטלית תוכל כאמור לסייע גם לארגונים אלה המעוניינים בקשר עם הממשלה להשגת היעדים המשותפים.

המתחים בין קבוצות שונות בחברה והמתח בין הזהות הקבוצתית לבין הזהות הישראלית הפכו בחודשים האחרונים לאיום מן המעלה הראשונה על תוסנה של מדינת ישראל, ויש צורך ביצירת לכידות וחדגשת המכנה המשותף, לצד מתן ביטוי לקבוצות האוכלוסייה השונות. נוכח האמור, מוצע להקים במשרד ההסברה אגף שיעסוק בחיזוק החוסן והלכידות של החברה בישראל ויפעל לייזום פרויקטים של הסברה בתחום.

מאז מדיניות כור ההיתוך שהונהגה בשנותיה הראשונות של מדינת ישראל והדגישה את הזהות המשותפת, החברה הישראלית עוברת תהליכי שינוי שמדגישים את הזהויות הפרטיקולריות ואת השבטיות, לעיתים על פני הזהות הישראלית המשותפת. בשנים האחרונות עולה הצורך בפיתוח מנגנונים וכלים עבור לכידות החברה בישראל על כל מגזריה, ובהקמת מרכז ידע בנושא שימש גם במה לביטוי עבור המורשת, התרבות והייחודיות של כל אחת מקבוצות האוכלוסייה.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי

גורם אחראי למעקב (בהחלטה שעל פי מהותה טעונה מעקב אחר ביצועה)

לא רלוונטי

תקציב

התקציב הנדרש לצורך יישום החלטה זו יוקצה מתקציב משרד ההסברה.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

ראש הממשלה- אישר

שר החוץ- אישר

השר לביטחון לאומי- אישר

השר לעניינים אסטרטגיים- אישר

שר התפוצות והמאבק באנטישמיות - אישר

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס' 28 מיום 15.1.2023

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם החצעה

חוות דעתה של היועצת המשפטית למשרד ראש הממשלה מצורפת להצעה להחלטה.

סיווגים

סיווג ראשי: ממשלה

סיווג משני: ממשלה

תחום פעולה עיקרי:

מגישה: שרת ההסברה

**ה' באב התשפ"ג
23 ביולי 2023**

חיועצת המשפטית

ירושלים, א' באב התשפ"ג

19 ביולי 2023

סימוכין: 3680879182

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

קביעת ייעודיו ותחומי פעילותו של משרד ההסברה.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

1. ביום 15.01.2023 התקבלה החלטת ממשלה מס' 28 בנושא "הקמת משרד ההסברה, שינוי בחלוקת התפקידים בממשלה וצירוף שרה לממשלה". בהחלטה זו לא נקבעו ייעודיו ותחומי פעילותו של משרד ההסברה (להלן – **המשרד**), ומכאן הצעת ההחלטה שמובאת כעת לאישור חממשלה.

2. בסעיף 1 להצעת ההחלטה מוצע לקבוע כי משרד ההסברה יפעל במטרה להציג לציבור הבינלאומי את מדינת ישראל ואת הנעשה בה באופן מחימן ולהתמודד עם מידע כוזב, וזאת מבלי לגרוע מסמכויותיהם של משרדי ממשלה אחרים; לתבוא לדיעת הציבור בישראל מידע עובדתי רלוונטי שנמצא לאחר בחינה מקצועית של משרד ההסברה כי הוא ראוי להסברה ממשלתית; ולקדם באמצעים הסברתיים את החוסן והלכידות של החברה הישראלית, ואת ערכיה כמדינה יהודית ודמוקרטית. בתוך כך צוין כי פעולות ההסברה יתבצעו, ככל שהדבר נדרש ולפי העניין, בהתייעצות ובשיתוף עם הגורמים הממשלתיים הרלוונטיים. כמו כן הובהר כי נושא המאבק באנטישמיות והובלת המערכה נגד תופעת החרף לגיימציח והחרמות נגד ישראל הם בסמכות משרד התפוצות והמאבק באנטישמיות.

עוד הובהר בסעיף זה כי פעולות ההסברה יתבצעו על פי כל דין לרבות הוראות התכיים בעניין פרסומים ממשלתיים.

3. כפי שמופיע בדברי ההסבר להצעת ההחלטה, משרד ההסברה יזאה חשיבות גדולה בביצוע פעולות הסברה בפלטפורמות הניו מדיה. בחקשר זה מוצע בסעיף 2 להצעת ההחלטה, כי שרת ההסברה תקים צוות בין משרדי אשר יסייע למשרד בגיבוש ובקידום מדיניותו בעולמות הניו מדיה, וזאת תן בשגרה והן בעתות חירום. בהתאם להצעת ההחלטה, הצוות יכלול נציגים מגופים ממשלתיים רלוונטיים. ככל שיהיה צורך, יוזמנו להופיע בפני הצוות נציגים מארגוני הסברה וארגוני חברה אזרחית רלוונטיים, וזאת בכפוף לכל דין ולכללי המשפט המנהלי הרלוונטיים. יצוין, שבהתאם לנסיבות העניין וככל שיהיה בכך צורך, הצוות האמור יפעל בתיאום עם פורום האינטרנט שעל הקמתו הוחלט במסגרת החלטת ממשלה מספר 1936 מיום 08.07.2007 בנושא "הקמת מערך ההסברה הלאומי" (להלן – **החלטה 1936**).

4. בסעיף 3 להצעת ההחלטה מוצע כי נוכח תפקידו של משרד החברה יתוקן סעיף 3(א) בהחלטה 1936, כך שהרכב פורום ההסברה הלאומי בתחום המדיני-בטחוני יכלול נציג של משרד החברה.

5. בסעיף 4 להצעת ההחלטה מוצע כי משרד החברה יפעל להקים תשתית מידע דיגיטלית אינטראקטיבית - לאומית בתחום החברה של מדינת ישראל וערכיה כמדינה יהודית ודמוקרטית, אשר תוכל לשמש גורמי ממשלה ואת הציבור הרחב. כפי שהובחר בדברי ההסבר שצורפו להצעת ההחלטה, אין באמור כדי לגרוע מסמכותם של משרדי ממשלה אחרים שעוסקים בענייני העם היהודי ומורשתו.

6. נוכח חמתחים בין קבוצות שונות בחברה הישראלית; מוצע בסעיף 5 להצעת ההחלטה, כי במשרד יוקם אגף לכידות חברתית אשר יפעל לקידום הלכידות בחברה הישראלית.

7. בסעיף 6 להצעת ההחלטה מוצע, מבלי לגרוע מסמכותו של נציב שירות המדינה בהתאם לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959, כי נציבות שירות המדינה תבחן את המבנה הארגוני העדכני של משרד החברה, ואת התאמתו למטרות משרד החברה ופעולותיו.

8. בסעיף 7 להצעת ההחלטה מוצע כי התקציב הנדרש לצורך יישום החלטה זו יוקצה מתקציב משרד החברה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

1. בכל הנוגע לביצוע פעולות חברה ופרסום, על משרד החברה לפעול בהתאם לכללים החלים בעניין פרסומים ממשלתיים, ובתוך כך בהתאם להוראות תכ"ס 15.3.2 בעניין "פרסומים ממשלתיים שאינם מסחריים" ובהתאם להנחיות היתעצת המשפטית לממשלה מספר 1.1700 בנושא "מתן חסות על ידי עובדי ציבור", מספר 1.1703 בעניין "השתתפות נבחרי ציבור בפרסומים ממשלתיים" ומספר 1.1900 בעניין "איסור על תעמולת בחירות במימון כספי גוף מבוקר - פרסומים המופצים על ידי משרדי הממשלה".

2. מימוש ייעודיו של משרד החברה בהתאם להצעת החלטה זו ייעשה בהתאם לתוראות כל דין תחל על העניין, ובכלל זאת חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992 ותקנותיו.

בשים לב לאמור לעיל, ההצעה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

הצעת ההחלטה הופצה ליועצים המשפטיים הרלוונטיים ולמתקת ייעוץ וחקיקה. הערות משפטיות שהתקבלו הוטמעו בנוסח.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

בכפוף לאמור לעיל, אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

בברכה,
שלומית בייט פרני, עו"ד
חיועצת המשפטית